

Agro-ökológiai nem termelő beruházások

Célkitűzések

Többek között az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése és a szénmegkötés fokozása révén hozzájárulás az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz, valamint a fenntartható energia előmozdításához.

A fenntartható fejlődés és a természeti erőforrásokkal – például a vízzel, a talajjal és a levegővel – való hatékony gazdálkodás támogatása többek között a vegyi anyagoktól való függés csökkentésével.

Hozzájárulás a biológiai sokféleség csökkenésének megállításához és visszafordításához, az ökoszisztéma-szolgáltatások gyarapításához, valamint az élőhelyek és a tájak megőrzéséhez.

Tartalom

A beavatkozás keretében nem termelő beruházások valósíthatók meg, amelyek nem eredményeznek közvetlenül termelési érték növekedést. Az aszályos időszakok előfordulásának növekedése és a csapadék intenzitásának és eloszlásának megváltozása, valamint az eróziós jelenségek erősödése miatt kulcsfontosságú feladattá vált természeti erőforrásaink védelme érdekében a felesleges vizek minél hosszabb ideig történő megőrzése az adott területeken. Az élőhelyek újbóli változatossá tétele és a tájképi elemek helyreállítása, valamint a vizek védelmét és az erózió elleni védekezést szolgáló elemek létrehozása tehát elősegíti a mezőgazdaság által okozott káros éghajlati változások mérséklését és azokhoz való alkalmazkodást.

E célkitűzések olyan nem termelő jellegű beruházásokkal érhetőek el, melyek a gazdaságok értékét, jövedelemtermelő képességét közvetlenül nem befolyásolják, de annak természeti, illetve közjóléti értékét nagymértékben növelik.

A beavatkozás célterületei:

A. Földhasználat váltást, illetve az élőhelyek helyreállítását elősegítő nem termelő beruházások:

a) Biodiverzitás védelmi célú évelő kultúrák telepítése

i) önálló szántóföldi táblákon,

ii) ültetvények sorközeibe, táblaszegélyeibe

A megvalósítás követelményei:

- o Legalább 6 fajból, abból legalább 1 pillangósból álló, részben önmagukat újratvetni képes, a beporzó rovaroknak a lehető leghosszabb időtartamig megfelelő táplálékot biztosító többéves növénykultúra telepítése
- o A telepítés során tilos műtrágya és növényvédőszer alkalmazása.

Választható kiegészítő tevékenység: T ülőfák telepítése

A kötelező fenntartási időszak 5 év.

b) Erózióvédelmi célú gyepes sávok kialakítása szántóterületeken

A megvalósítás követelményei:

- o A környezetvédelmi és természetvédelmi igényeknek egyaránt megfelelő, a termőhelyre jellemző legalább 3 őshonos fűfajból álló gyepkeverék telepítése gyeptelepítési útmutató alapján.
- o A telepített gyepet kaszálással, illetve legeltetéssel kell hasznosítani.
- o A gyeptelepítéshez műtrágya és szerves trágya alkalmazása hektáronként 90 kg nitrogén mennyiségig engedélyezett. A telepítés évében a legeltetés tilos.

Választható kiegészítő tevékenység: T ülőfák telepítése

A kötelező fenntartási időszak 5 év.

c) Fűves, cserjés sávok kialakítása szántóterületeken

i) a táblák szegélyével érintkezően vagy

ii) a táblákon belül a rétegvonalakkal párhuzamos lefolyási útvonalakon

A megvalósítás követelményei:

- o A környezetvédelmi és természetvédelmi igényeknek egyaránt megfelelő, a termőhelyre jellemző legalább 3 őshonos fűfajból álló gyepkeverék és legalább 3 őshonos cserjefajból álló sövény telepítése gyeptelepítési útmutató alapján.
- o A sövény szélessége legalább 1,5, de legfeljebb 3 méter széles lehet, két szélén 1-1 méter széles fűves mezsgyével.

Választható kiegészítő tevékenység: T ülőfák és madárodúk telepítése

A kötelező fenntartási időszak 5 év.

d) Gyeptelepítés szántóterületeken: A szántóterületeken végzett gyeptelepítés célja a talajvédelem, illetve a természetvédelmi célok esetében az élőhelyfejlesztés

i) talajvédelmi célú gyeptelepítés

ii) természetközeli gyepék létrehozása

A megvalósítás követelményei:

o A környezetvédelmi és természetvédelmi igényeknek egyaránt megfelelő, a termőhelyre jellemző legalább 3, természetközeli gyepék létrehozása esetén 8 őshonos fűfajból vagy más gyepalkotó fajból álló gyepkeverék telepítése gyeptelepítési útmutató alapján.

o A telepített gyepet kaszálással, illetve legeltetéssel hasznosítani.

o A gyeptelepítéshez műtrágya és szerves trágya alkalmazása hektáronként 90 kg nitrogén mennyiségig engedélyezett.

o A telepítés évében a legeltetés tilos.

A kötelező fenntartási időszak 5 év.

B. Környezeti vagy klímavédelmi célú agrár-erdészeti rendszerek telepítése:

a) Mezővédő fasor telepítése: A mezővédő fasorok telepítése hozzájárul a talajok szélerezési elleni védelméhez, illetve jelentős hatásuk van az élőhelyek fejlesztésére, az felszíni vizek bemosódás elleni védelmére

A megvalósítás követelményei:

o legalább 0.5 ha mezőgazdasági művelés alatt álló területen

o 1 sor fa telepítése

o maximum 35 egyed/ha telepíthető

o Ültetés előkészítése 10 méter szélességben

o Ültetés: a szomszédos ingatlantól legalább 3 méter töben mért távolságra, csemete mérete legalább 1 m,

o tőtáv min. 3 – max. 5 méter

o fák egyedi törzsvédelme

A kötelező fenntartási időszak 7 év, melynek során a fasor ápolása és a faegyedek pótlása kötelező.

b)Több sor fából és cserjéből álló mezővédő erdősáv telepítése: A több sor fából és cserjéből álló mezővédő erdősávok telepítése hozzájárul a talajok szélrózió elleni védelméhez, illetve jelentős hatásuk van az élőhelyek fejlesztésére

A megvalósítás követelményei:

- o legalább 0.5 ha mezőgazdasági művelés alatt álló területen
- o 26 m széles területen 5 sor fa és 2 sor cserje telepítése
- o Ültetés előkészítése legalább 26 méter szélességben
- o Ültetés: a szomszédos ingatlantól legalább 3 méter töben mért távolságra, csemete mérete legalább 1 m,
- o sortáv max. 2,5 m, tőtáv a fák esetében max. 3 m, a cserjesor esetében max 1 m
- o fák egyedi törzsvédelme
- o maximum 100 folyóméter/ha és 165 fa-egyed/ha telepíthető

A kötelező fenntartási időszak 7 év, melynek során a fás sáv ápolása és a fa- és cserje egyedek pótlása kötelező és támogatható.

c) Fás legelő vagy fás kaszáló kialakítása gyepterületeken: A gyepterületeken történő fás legelő vagy fás kaszáló kialakítása elsősorban az árnyék biztosítása révén állatjóléti szempontból kedvező, valamint élőhelyi szempontból.

A megvalósítás követelményei:

- o Legalább 0,3 ha gyepterületen lévő területen, maximum 100 fa egyed /ha telepítése
- o Talaj-előkészítés, a szomszédos ingatlantól legalább 3 méter töben mért távolságra, csemete méret legalább 1 m
- o csoportos törzsvédelem vagy mikro kerítés

A kötelező fenntartási időszak 7 év, melynek során a fák ápolása és pótlása kötelező és támogatható.

C. Vízvédelmi célú nem termelő beruházások:

C/I. Vízvédelmi célú nem termelő beruházások – területalapú

a) Partmenti vízvédelmi pufferzóna kialakítása, fejlesztése

i) 40 m szélességben gyepes vagy

ii) 20 m szélességben füves cserjés fás védőterület kialakítása

A kötelező fenntartási időszak 5 év.

A megvalósítás követelményei:

az i) pont esetében:

o a környezetvédelmi és természetvédelmi igényeknek egyaránt megfelelő, a termőhelyre jellemző legalább 3 őshonos fűfajból vagy más gyeppalkotó fajból álló gyepterület telepítése gyeptelepítési útmutató alapján.

o A telepített gyepet kaszálással, illetve legeltetéssel hasznosítani.

o A gyeptelepítéshez műtrágya és szerves trágya alkalmazása hektáronként 90 kg nitrogén mennyiségig engedélyezett azonnali bedolgozás mellett.

o A telepítés évében a legeltetés tilos.

az ii) pont esetében:

o A környezetvédelmi és természetvédelmi igényeknek egyaránt megfelelő, a termőhelyre jellemző legalább 3 őshonos fűfajból álló gyepterület és legalább 3 őshonos, ártéri cserje, illetve fafaj telepítése, úgy hogy a mederfenntartási munkák számára a part felőli oldalon 5 m széles füves, munkagéppel járható fenntartó utat kell fenntartani tartatni.

o A telepítéshez műtrágya és szerves trágya alkalmazása hektáronként 90 kg nitrogén mennyiségig engedélyezett azonnali bedolgozás mellett.

A megfelelő növényzettel betelepített és szántóföldi művelés alatt nem álló partmenti vízvédelmi pufferzóna kialakítása, fejlesztése hozzájárul a vizek tápanyag- és növényvédőszer-terhelésének csökkentéséhez, azáltal, hogy a bemosódó lebegőanyag kiszűrésével és kiüleptetésével, a növényi tápanyagok felvételével, illetve feldolgozásával.

b) Vizes élőhelyek létrehozása a területen megjelenő többletvizek visszatartásával, illetve a területek visszanedvesítésével

Szántóföldi művelésre, illetve gyepparkolásra kevésbé alkalmas mezőgazdasági területen nyílt vízfelületű vagy időszakosan jelenlévő, vizenyős, mocsaras, part menti vegetációval és pufferzónával szegélyezett területek kialakítása.

C/II. Vízvédelmi célú nem termelő beruházások – területalapú

a) Területi vízvisszatartást szolgáló vízi létesítmények kialakítása, fejlesztése a mélyfekvésű, vízvisszatartásra alkalmas területeken a vizek összegyülekezésének és azok minél hosszabb ideig történő megmaradásának biztosításával, időszakos vagy állandó nyílt vízfelület létrehozásával

Ezek a tevékenységek kizárólag a többletvizek felszíni gyülekezését segítik elő

i) Vízkormányzási művek kialakítása: vízelvezető árok, csatorna, átművelhető vápa kialakítása a vízvisszatartásra alkalmas terület felé

ii) Vízvisszatartást szolgáló műtárgy kialakítása

iii) Vízvisszatartásra alkalmas terület kialakítása

iv) Kisszelvényű, átművelhető lokalizációs töltés kialakítása

b) Erózióvédelmet biztosító létesítmények kialakítása, fejlesztése

Olyan nem termelő beruházások támogatása

amelyek mérséklék a kijuttatott anyagok lemosódását és hozzájárulnak a földhasználatból származó, erózió eredetű tápanyagterhelés csökkentéséhez.

A kötelező fenntartási időszak 5 év.

Kiválasztási kritériumok, melyek részben is alkalmazhatóak:

A támogatási kérelmek kiválasztási folyamatában előnyt élveznek:

Az A és B célterület esetén:

- A zöldinfrastruktúra fejlesztési projekt által javasolt fejlesztési területek
- Natura 2000 területek
- Nitrát-érzékeny területek
- Ártéri, hullámtéri területek
- Erózió-érzékeny területek
- Belvíz-érzékeny területek
- Aszály-érzékeny területek
- 100 ha feletti táblaméret
- Az A.d. célterület esetén ezen túl előnyt élveznek a gazdálkodáshoz kötődő táji elemekként besorolt kunhalmok területei.

A C/I. és C/II. célterület esetén a:

- Nitrát-érzékeny területek
- A tevékenység jónál gyengébb ökológiai és/vagy kémiai állapotú felszíni víztest vízgyűjtő területén valósul meg;
- A tevékenység jónál gyengébb minőségi és/vagy mennyiségi állapotú felszín közeli felszíni alatti víztesten valósul meg
- Továbbá a C/II.a. célterület esetén aszály-érzékeny területek
- A C/I. célterület esetén ezen túl előnyt élveznek
- a zöldinfrastruktúra fejlesztési projekt által javasolt fejlesztési területek
- Ártéri, hullámtéri területek
- Natura 2000 területek

- A C/I.b. célterület esetén a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése program keretében létesült tározók területe

Támogatási forma: Vissza nem térítendő támogatás

Mely beruházások nem támogathatók:

- gépvásárlás költsége
- épületek kivitelezésének vagy felújításának költségei